

OFFENTLIG HØRING AF NATURA 2000- HANDLEPLANER 2022-2027

Hvidbog - Kommunernes behandling af høringssvar

Resumé

Hvidbog over høringssvar til Natura 2000-handleplan for:
N18 – Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

Denne hvidbog er et oplæg til politisk behandling af de indkomne høringssvar med henblik på endelig vedtagelse af handleplanen. Alle de indkomne høringssvar er givet et løbenummer, og kan i deres helhed ses i vedlagte pdf-fil.

Indledning

Natura 2000-handleplanerne er en udmøntning af de statslige Natura 2000-planer, der blev offentliggjort den 3. juli 2023.

Handleplanerne gør rede for, hvordan Natura 2000-planen bliver gennemført i tredje planperiode. Natura 2000-planlægningen vedrører alle de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for (udpegningsgrundlaget). Rekreative interesser indgår fx ikke.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område – bortset fra skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Hver kommune sikrer, at handleplanerne bliver gennemført inden for kommunens område inden udgangen af år 2027. Naturstyrelsen og Banedanmark er offentlige lodsejere og gennemfører Natura 2000-planerne direkte i deres drifts- og plejeplaner.

Proces og behandling

Forslag til handleplan blev godkendt af de relevante kommunalbestyrelser:

I Rebild Kommune den 9. januar 2024.

Natura 2000-handleplanen har været i offentlig høring i Rebild Kommune i perioden den 26. januar 2024 til den 22. marts 2024. Den har også været i høring i Aalborg og Mariagerfjord kommuner.

Handleplanerne skal endelig vedtages senest den 3. juli 2024.

Hvidbogen

Der er kommet et høringssvar.

Til hvert høringssvar er der udarbejdet et kort resume og et forslag til svar, der kommenterer høringssvarets forskellige punkter, efterfulgt af en indstilling til politisk proces.

Nr. 18 - Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

Nr.	Resumé	Behandling	Indstilling
1. Miljøstyrelsen	Bemærkning fra Miljøstyrelsen vedrørende indsats med frivillig gennemførelse: I formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, fremgår det ikke tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler. Miljøstyrelsen ønsker som medudgiver af Natura 2000-handeplanen, at det specificeres yderligere fx. ved at skrive at "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler...".	Til hvidbog: Formuleringen tilrettes i teksten til: "Projekterne gennemføres ved frivillige aftaler" udgår fra handleplanen, og i stedet indføres følgende tekst: "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler".	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.
	Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022).	Til hvidbog: Høringssvaret tages til efterretning.	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.
	Der er særligt behov for at uddybe i forhold til den særlige indsats for heder angivet i den områdespecifikke retningslinje 4 i Natura 2000-planen 2016-21.	Til hvidbog: Da projekter som udgangspunkt gennemføres ved frivillighed, og da der har ikke været attraktive støtteordninger til hedeplejeprojekter, er der udelukkende sikret pleje gennem andre projekter, som LIFE IP. Her har fokus ikke været specifikt på hedearealer, men der har indgået hedearealer i nogle af hegnings- og græsningsprojekterne. Tilføjet i teksten: " Ligeledes er der ikke udført specifik pleje af hedearealer, grundet manglende støtteordning specifikt til heder. Nogle hedearealer indgår i de gennemførte hegnings- og græsningsprojekter."	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.
	Det bør uddybes om de gennemførte indsats har været målrettet bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, højmoser, nedbrudt højmoser og rigkær med fokus på arealer med en forekomst på over 10 % som angivet i område specifik retningslinje 5 i Natura 2000-planen for 2016-21.	Til Hvidbog: Der er bekæmpet bjørneklo i hele området af både private og offentlige ejere. Fokus har været indsats på alle arealer og ikke specifikt på habitatnaturtyperne. Tilføjet i teksten: "Der er ikke specifikt bekæmpet på habitatnaturtyperne, i stedet er der en samlet indsats på alle arealer i Natura 2000-området."	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.
	Styrelsen finder det svært at vurdere den hidtidige indsats i forhold til retningslinjerne i Natura 2000 planen fra 2016-2021 og anmoder om en uddybning eller tabel, der angiver i hvilket omfang de konkrete retningslinjer er realiseret.	Til Hvidbog: Kommunerne har indberettet indsats løbende. En opdeling af indsatsen efter retningslinjerne i Natura 2000-planen 2010-2015 vil være ganske vanskelig. I nedenstående afsnit er der behandlet uddybning af damflagermus og grøn buxbaumia.	Medfører ikke ændringer i handleplanen.
	Miljøstyrelsen pointerer, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen har været særlig opmærksom på de naturtyper/arter, der er i tilbagegang, og som er nævnt under specifikke retningslinjer i Natura 2000-planen for anden planperiode, og som er relevante for de områder, hvor kommunen er handleplanmyndighed. Hvis nogle af indsatserne har været målrettet grøn buxbaumia og damflagermus bør det uddybes (områdespecifik retningslinje nr. 6).	Til hvidbog: Flere af de indsats der er udført, både af kommunerne og staten, har haft fokus på naturtyper, hvor der ved at forbedre tilstanden af naturtyperne også forbedre forhold for nogle af de arter, som er i tilbagegang. Dette især i LIFE IP regi. Tilføjet teksten: "Der er ikke udført indsats, med specifik opmærksomhed på Grøn Buxbaumia og damflagmus. De gennemførte indsats forventes i relevante områder at kunne have effekt på arternes udbredelse."	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.
	Miljøstyrelsen bemærker, at kommunen i afsnit med redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan" skriver "Der er dog en stor udfordring, i at støtteordningerne ofte ikke er attraktive nok til, at de kan danne grundlag for frivillige aftaler med lodsejerne. Målrettede ordninger til forbedring af hydrologi i habitatnaturtyper, samt værktøjer der skal sammenbinde eller mindske randpåvirkninger, er ikke eksisterende. Endelig mangler der en fleksibilitet i ordningerne, så de bedre kan tilpasse de konkrete trusselsbilleder i området". Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på at kommunalbestyrelsen skal sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura	Til Hvidbog: Det er kommunernes vurdering, at tilskudsordningerne og DUT ikke opfylder behovet for at kunne gennemføre Natura 2000-planernes ramme. Derfor arbejder kommunerne på at deltage i en lang række eksternt finansierede projekter (herunder LIFE), for at kunne sammenstykke attraktive løsninger for lodsejerne og andre interessenter. Der arbejdes ikke med tinglysninger af indsats på matriklerne, men i støtteordningerne er frivillige aftaler bærende. Ejerskifte giver derfor ofte udfordringer. Hensigtsmæssig drift og pleje på alle habitatnaturtyper er derfor en opgave, der kræver flere planperioder eller helt andre værktøjer for at komme 100 % i hus. Kommunerne tager det som en selvfølge, at de ting, der ikke nås i forrige planperiode, overføres til næste planperiode.	Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.

	<p>2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Kommunerne tillige har modtaget DUTmidler til bl.a. heder.</p> <p>Miljøstyrelsen forventer, at Natura 2000-handleplanen for anden planperiode opfyldes så hurtigt som muligt og senest i løbet af denne tredje planperiode. Det bør fremgå af Natura 2000-handleplanen hvordan kommunen forventer at gennemføre de manglende indsatser.</p>	<p>Det tilføjes i teksten: ”Der er stadig lang vej til at nå at skabe hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje på samtlige forekomster af terrestriske habitatnaturtyper, samt sikre egnede levesteder for områdets arter. Handleplanen vurderes dog i stor grad at være opfyldt, da der er anført arealmål som ’op til xx ha’ i seneste handleplan uden en minimumsgrænse for gennemførelse. Det vurderes, at der for de områdespecifikke retningslinjer er sket den indsats, der er beskrevet i den forgangne handleplan. Alle indsatser, der er opstartet eller på sigt kan opstartes, overføres til tredje planperiode.”</p> <p>Under behov for indsatser tilføjes i teksten: ”Igangværende projekter og indsatser, der relaterer til gennemførelse af tidligere Natura 2000-planer, afsluttes. Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.”</p>	
	<p>Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 ikke er adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a. Følgende indsatser fremgår ikke af afsnittet og skal derfor tilføjes afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen: 1) Sikring af levesteder for vandkalv (der mangler henvisning til bilag 3). 2) Særlig indsats på hedearealer.</p>	<p>Til hvidbog: Særlig indsats på hedearealer er tilføjet i tabel 5. Uden for statens arealer er der ca. 18 ha hedearealer fordelt på Rebild, Aalborg og Mariagerfjord kommuner. Arealerne er privatejede. En særlig indsats kan kræver prioritering af kommunale midler, hvis ikke det kan rummes i LIFE IP, projekter eller lignende.</p> <p>I afsnittet er der tilføjet tekst om levesteder for vandkalv: ”For at forbedre levesteder for vandkalv, er der udført genopretningsprojekt i tre moser og efterfølgende udformet forvaltningsplaner for områderne (bilag 3). Overvågning af projekterne vil blive udført i planperioden.”</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold indarbejdes i Natura 2000-handleplanen.</p>
	<p>Styrelsen kan konstatere, at forslaget til Natura 2000-handleplan ikke indeholder oplysning om fordelingen af indsatsen mellem de berørte kommuner og mangler en begrundelse herfor. Oversigten bør derfor udbygges, enten ved at forslaget til handleplan suppleres med en begrundelse for, at fordelingen er udeladt, eller ved at den aftalte opgavefordeling mellem de berørte kommuner tydeliggøres. Det bør også fremgå (Tabel 6), at kommunerne er ansvarlige handleplanmyndigheder i forhold til ikke-fredskovspligtig habitatskov (ca. 50 ha).</p>	<p>Til hvidbog: Fordeling mellem Mariagerfjord og Rebild er fordelt ud fra kommunegrænsen. I tabel 6 er fordelingen af ikke-fredskovspligtige skovnaturtyper tilføjet og fordelt mellem Rebild og Mariagerfjord kommuner, ligeledes er der i teksten tilføjet: at kommunerne er ansvarlige for habitatskov, der ikke er fredskovspligtig.</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold er tilrettet i Natura 2000-handleplanen.</p>
	<p>Der er to tabeller som har nr. 3</p>	<p>Til hvidbog: Tabelnumrene er rettet.</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold er tilrettet i Natura 2000-handleplanen.</p>
	<p>Årstal i kolofon bør ændres til 2024.</p>	<p>Til hvidbog: Årstal er rettet.</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold er tilrettet i Natura 2000-handleplanen.</p>
	<p>Der mangler henvisning til copyright af baggrundskort til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.</p>	<p>Til hvidbog: Henvisning er tilføjet.</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning, og de efterlyste forhold er tilrettet i Natura 2000-handleplanen.</p>

Rebild Kommune, Ålborg Kommune, Mariagerfjord Kommune

Arter og Naturbeskyttelse

J.nr. 2024 - 12859

Den 12. marts 2024

Høringsvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø område nr. 18

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringsvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Indsatser fordelt på aktør
- Andre bemærkninger

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser. Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Miljøstyrelsen ønsker som medudgiver af Natura 2000-handleplanen, at det specificeres yderligere fx. ved at skrive at "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler...".

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022)

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4) skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til Natura 2000-handleplan indeholder en redegørelse for indsatsen. Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang retningslinjerne i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2016-21 er realiseret.

Der er særligt behov for at uddybe i forhold til den særlige indsats for heder angivet i den områdespecifikke retningslinje 4 i Natura 2000-planen 2016-21.

Det bør uddybes om de gennemførte indsatser har været målrettet bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, højmose, nedbrudt højmose og rigkær med fokus på arealer med en forekomst på over 10 % som angivet i område specifik retningslinje 5 i Natura 2000-planen for 2016-21.

Miljøstyrelsen pointerer, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen har været særlig opmærksom på de naturtyper/arter, der er i tilbagegang, og som er nævnt under specifikke retningslinjer i Natura 2000-planen for anden planperiode, og som er relevante for de områder, hvor kommunen er handleplanmyndighed. Hvis nogle af indsatserne har været målrettet grøn buxbaumia og damflagermus bør det uddybes (områdespecifik retningslinje nr. 6).

Miljøstyrelsen bemærker, at kommunen i afsnit med redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan skriver "Der er dog en stor udfordring, i at støtteordningerne ofte ikke er attraktive nok til, at de kan danne grundlag for frivillige aftaler med lodsejerne. Målrettede ordninger til forbedring af hydrologi i habitatnaturtyper, samt værktøjer der skal sammenbinde eller mindske randpåvirkninger, er ikke eksisterende. Endelig mangler der en fleksibilitet i ordningerne, så de bedre kan tilpasse de konkrete trusselsbilleder i området"

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås.

Kommunerne tillige har modtaget DUTmidler til at opfylde indsatser i anden planperiode (2016-2021) for bl.a. hede- og klitpleje, rydning af invasive arter, genrydning af projektarealer.

Miljøstyrelsen arbejder fortsat løbende for at understøtte tilskudsordninger, der opfylder behovet for at kunne gennemføre Natura 2000-planens indsatsprogram, og opfordrer kommunerne til at deltage aktivt i diverse høringer om tilskud.

Miljøstyrelsen forventer, at Natura 2000- handleplanen for anden planperiode opfyldes så hurtigt som muligt og senest i løbet af denne tredje planperiode. Det bør fremgå af Natura 2000-handleplanen hvordan kommunen forventer at gennemføre de manglende indsatser.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 ikke er adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a. Følgende indsatser fremgår ikke af afsnittet og skal derfor tilføjes afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen: • 1) Sikring af levesteder for vandkalv (der mangler henvisning til bilag 3) , 2) Særlig indsats på hedearealer.

Indsatser fordelt på aktør

Miljøstyrelsen skal bemærke, at miljømålslovens § 46 a indeholder krav om, at den kommunale handleplan indeholder en oversigt over fordeling af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøministeriet og offentlige lodsejere. Oversigten skal sikre gennemskuelighed i tilfælde, hvor der er flere aktører, således at det kan vurderes, hvordan Natura 2000- planens indsatsprogram samlet set planlægges realiseret.

Styrelsen kan konstatere, at forslaget til Natura 2000-handleplan ikke indeholder oplysning om fordelingen af indsatsen mellem de berørte kommuner og mangler en begrundelse herfor. Oversigten bør derfor udbygges, enten ved at forslaget til handleplan suppleres med en begrundelse for, at fordelingen er udeladt, eller ved at den aftalte opgavefordeling mellem de berørte kommuner tydeliggøres. Det bør også fremgå (Tabel 6), at kommunerne er ansvarlige handleplanmyndigheder i forhold til ikke-fredskovspligtig habitatskov (ca. 50 ha).

Andre bemærkninger

Der er to tabeller som har nr. 3

Årstal i kolofon bør ændres til 2024.

Der mangler henvisning til copyright af baggrundskort til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jakob Høeg
Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk